

תאריך : 7 במאי 2020

לכבוד
מר ערן יעקב
מנהל רשות המיסים

שלום רב,

הנדון : מענקים לחברי קיבוצים שפרנסתם נפגעה עקב הקורונה.

ראשית נבקש להודות לך על הישיבה שקיימנו בתאריך 5.5.2020, ועל הרוח החיובית והעניינית ששררה בדיון.

בישיבה הצגנו בפניך את העיוות הגלום בכך שחברי הקיבוצים אינם זכאים לקבלת מענקים מהמדינה בגין נזקי הקורונה (למעט מי שעובד כשכיר ומי שמנהל עסק נפרד לחלוטין מהקיבוץ). למיטב הבנתנו, מדובר בהפליה לרעה של קבוצה מסוימת מתוך האוכלוסייה ביחס לשאר העובדים במשק (שכירים, עצמאיים, בעלי שליטה, פנסיונרים ועוד).

הטענה המרכזית שעלתה על ידך, במענה לדרישתנו להשוואת זכויות, היתה כי החוק לא נותן בידך את ההסדר המשפטי אשר מאפשר לתת את המענק גם לחברי הקיבוצים. עם כל הכבוד, נראה לנו שאמירה זו מתעלמת מהמציאות השוררת בישראל בעת האחרונה, כאשר באמצעות המנגנון של תקנות שעת חירום, נקבעים שינויים מרחיקי לכת בהסדרי החקיקה השוררים בישראל, ומכוחם של הסדרים אלה נקבעת זכות למענק לסקטורים שלמים שאלמלא תקנות אלה לא היו זכאים לכל מענק שהוא. אנו מברכים על כך שהמדינה מוצאת לנכון לבנות את הכלים שיקימו זכות לקבוצות אלה לקבלת מענק, ושמחים בשמחתם, ובה בעת אנו עומדים על כך שכשם שזכויותיהם של אלה הוסדרו במהירות במסגרת תקנות שעת חירום – כך יעשה גם בהתייחס לחברי הקיבוצים, שדמם אינו אדום פחות.

אף שאנו סבורים שדי באמור לעיל כדי לענות על אותה בעייתיות לכאורית שעלתה בשיחתנו, נבקש להוסיף ולומר שגם מתוך לשונו של אותו חוק בו נעשה שימוש לקביעת מענקי הפיצוי (החוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) תשס"ח-2007 ("החוק")) עולה שהמחוקק ראה נגד עיניו את האפשרות לכך שיהיה צורך, ביום מן הימים, להסדיר את זכותם של חברי הקיבוצים לקבלת מענק עבודה. הסדר זה קבוע בסעיף 18(ב)(4) לחוק, והוא מקנה זכות לשר האוצר לקבוע בתקנות הוראות בנוגע לאופן בו תיקבע ותוכח הכנסתו של עצמאי שהוא חבר קיבוץ שהכנסתו מתמסה בהתאם למנגנון הקבוע בדיון לענין מיסוי קיבוץ וחבריו (סעיפים 54 עד 62 לפקודת מ"ה). למותר לציין שהטענה כאילו "מדובר בפרק אחר", שעלתה בשיחתנו, מתקשה לעמוד על רגליה, שכן אפילו כך הדבר (וספק בעינינו), ברור שאין כל מניעה מלהכליל את ההסדר בענין חברי הקיבוצים בתוך פרק ג' לחוק.

כפי שעולה מהאמור לעיל, הסדרת זכותם של חברי הקיבוצים להיות כשאר אזרחי המדינה אפשרית מבחינת החוק. כמו כן – ואף זאת בשונה מהדברים שנאמרו בשיחתנו – הדבר אפשרי גם ברמה התפעולית. וזאת יש לדעת: בדוחות שהוגשו לרשות המיסים מטעם הקיבוצים המתחדשים, משנת 2017 ואילך, ניתן

גילוי לשמות החברים ולהכנסתם מיגיעה אישית של אותם החברים הזכאים למענק. הנתון הינו שדה 150 בטופס 1301, ללא הכותרת כפי שנתבקשנו להגיש בדוח שהכנתם.

למעשה הנתונים שהוגשו על ידינו במרוכז לכל קיבוץ, הינם ריכוז של טופסי 1301 לכלל החברים במבנה הדוח שביקשתם.

בנוסף ובדומה לכלל העצמאים הנתונים השוטפים מדווחים באופן שוטף מידי חודש למוסד לביטוח לאומי.

גם בקיבוצים השיתופיים ניתן ביטוי להכנסת החבר מיגיעה אישית במסגרת דוח הקיבוץ ללא שמות החברים כיוון שההכנסה בקיבוץ שיתופי זהה לכלל החברים, בדומה לשותפות שווה.

מתוך כך, ברור הוא שלא רק שאין כל הצדקה להפלייתם לרעה של חברי הקיבוצים, אלא שאין גם כל מניעה ממשית מפני קביעת הסדר חקיקתי המונע הפליה זו ומאפשר מתן מענק גם להם. אנו עומדים על כך שהצדק יעשה עם חברינו, ומבקשים שתיקבע ללא דיחוי זכותם לקבלת אותם מענקים להם היו זכאים אלמלא התמסו כחברים בקיבוץ.

בכבוד רב,

אמיתי פורת
מזכיר הקיבוץ הדתי

ניר מאיר
מזכיר התנועה הקיבוצית

העתקים :

ח"כ משה כחלון, שר האוצר.

ח"כ עודד פורר, יו"ר ועדת הכספים.

ח"כ אלון שוסטר